

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

АНАЛІТИК
АУДИТОРСЬКА ФІРМА

ЕКОНОМІКА ФІНАНСИ ПРАВО

ЩОМІСЯЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 6'2024

(видається з 1994 року)

ISSN 2786-5517 (Online), ISSN 2409-1944 (Print)

<https://doi.org/10.37634/efp.2024.6>

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата з економічних і юридичних наук

Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 липня 2020 р. № 886 (економічні науки).

Наказ Міністерства освіти і науки України від 24 вересня 2020 р. № 1188 (юридичні науки).

Рішення Аудиторської палати України від 21.12.2017 р. № 353/10 (облік та аудит).

Реєстраційне свідоцтво КВ № 21620-11520ПР від 12 жовтня 2015 р.

Журналу присвоєно міжнародний ідентифікаційний номер ISSN 2409-1944 та включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.

Префікс doi журналу: 10.37634/efp.

або частковий передрук матеріалів журналу допускається лише за згодою редакції.

Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори. За зміст та достовірність реклами несе відповідальність рекламодавець.

Підписано до друку 27.06.2024

Формат 60×84/8

Наклад – 250 прим.

Адреса редакції: вул. Хрещатик, 44, м. Київ, 01001

Телефони: (050) 735-43-41, (096) 221-88-61

Факс: (044) 278-05-88

E-mail: efp.redaktor@gmail.com

Сайт: www.efp.in.ua

Засновники:

Аудиторська фірма "Аналітик" спільно з Національною академією внутрішніх справ України

Статті обов'язково проходять

відбір, внутрішнє і зовнішнє рецензування

Рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Національної академії внутрішніх справ України (Протокол № 6 від 19 червня 2024 р.). Повний

Суб'єкт видавничої справи

© "Аналітик", 2024
© "Економіка. Фінанси. Право",
2024

Типографія: ТОВ "Міжнародний бізнес центр"

Ірина Богданівна ДУТЧАК

к.е.н., доцент кафедри, Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8069-7236>
e-mail: iryna.dutchak@lnu.edu.ua

Вікторія Вікторівна САМОЙЛЕНКО

к.е.н., доцент, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4702-7193>
e-mail: svita4448@gmail.com

Ярослав Вікторович ШЕВЕРЯ

к.е.н., доцент кафедри, Ужгородський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6341-8533>
e-mail: yaroslav.sheverya@uzhnu.edu.ua

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У МАЛОМУ БІЗНЕСІ

У статті розглянуто ефективність впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на малих підприємствах. Мета дослідження - проаналізувати, чи призводить перехід малого бізнесу на МСФЗ до покращення якості фінансової звітності, розширення доступу до капіталу та зростання операційної ефективності. Малий бізнес, котрий перейшов на МСФЗ, складає точнішу та надійнішу фінансову звітність, що приваблює потенційних інвесторів та покращує кредитоспроможність. Висновки вказують на те, що ефективне впровадження МСФЗ на малих підприємствах залежить від відповідної підтримки та ресурсів.

Ключові слова: вплив IFRS на МСП, адаптація регулятивних вимог, фінансова прозорість, порівняльний фінансовий аналіз, стратегічне планування в бухгалтерії

ВСТУП

Ефективність впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у малому бізнесі викликає значний науковий інтерес. Малі підприємства часто постають перед специфічними викликами, зокрема обмеженими ресурсами та досвідом, що може впливати на їхню здатність ефективно впроваджувати та дотримуватися цих стандартів. Вивчення того, як малі підприємства сприймають, впроваджують та отримують вигоду від МСФЗ, має велике значення для оцінювання їхнього загального впливу на фінансову прозорість, порівнянність та доступ до капіталу. До того ж оцінювання проблем, з котрими зіштовхуються малі підприємства у впровадженні цих стандартів, може дати можливість зрозуміти потенційні бар'єри та можливості для вдосконалення [1, с. 146].

Актуальність аналізу ефективності впровадження МСФЗ в малому бізнесі полягає в його впливі на якість фінансової звітності, процеси прийняття рішень та економічний розвиток на місцевому рівні. Малий бізнес формує значну частину світової економіки, сприяючи зайнятості та економічному зростанню. Ефективна практика фінансової звітності сприяє прозорості, підвищує довіру інвесторів та полегшує доступ до ринків капіталу, що має вирішальне значення для малих підприємств, які планують розширюватися та розвиватися [2, с. 283].

Результати досліджень ефективності впровадження МСФЗ у малому бізнесі показали, що ця сфера має як успіхи, так і виклики. Такі науковці, як О. Завитій [3, с. 38] та О. Поліук [4, с. 269], зазначають, що хоча впровадження МСФЗ може підвищити прозорість і порівнянність фінансової звітності, його застосування в малому бізнесі пов'язане з певними проблемами. Ці проб-

леми виникають через обмеженість ресурсів та особливості операційного середовища малих підприємств [5, с. 15].

Дослідження С. Приймак [6, с. 218] та А. Ільїної [7, с. 101] наголошують на нерівномірному прийнятті та застосуванні МСФЗ у різних юрисдикціях і секторах, що створює проблеми для малого бізнесу, який працює в умовах різного регуляторного середовища. Варіативність в інтерпретації та практиці застосування додає ще один рівень невизначеності та навантаження на малі підприємства [8, с. 382].

До невіршених питань у цій сфері належить і вплив МСФЗ на вартість капіталу та доступ до фінансування для малого бізнесу. Одні дослідження припускають, що прийняття МСФЗ може потенційно знизити вартість капіталу завдяки підвищенню якості інформації [9, с. 80]. Інші стверджують, що витрати на дотримання вимог переважають над вигодами, особливо для малих підприємств [10, с. 39].

Ефективність застосування МСФЗ у малому бізнесі залежить і від наявності кваліфікованих бухгалтерів та адекватності механізмів підтримки впровадження. Триваючі дослідження того, чи дійсно МСФЗ покращують процес прийняття рішень та фінансові показники малих підприємств, залишаються непереконливими, а емпіричні дані вказують на неоднозначний результат.

МЕТА дослідження – проаналізувати, чи призводить перехід малого бізнесу на МСФЗ до покращення якості фінансової звітності, розширення доступу до капіталу та зростання операційної ефективності, вразовуючи при цьому пов'язані з цим витрати та проблеми.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час аналізу наукових публікацій у статті розглянуто різні дослідження та оцінювання впливу МСФЗ на малий бізнес, що дало змогу зробити комплексний огляд наявних наукових поглядів на проблему. Для візуального подання необхідності впровадження МСФЗ у малий бізнес застосовано графічний метод.

Синтез застосовано для об'єднання різних джерел інформації в цілісну аргументацію, щоб показати, як дотримання МСФЗ впливає на фінансову прозорість і процес прийняття рішень у малому бізнесі.

РЕЗУЛЬТАТИ

Впровадження МСФЗ у малому бізнесі останнім часом привертає значну увагу, що обумовлено глобалізацією та потребою в уніфікованій фінансовій звітності. МСФЗ, розроблені Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), мають на меті забезпечити міжнародну основу для фінансової звітності, яка забезпечить послідовність, прозорість і сумісність фінансової звітності в різних країнах. Традиційно МСФЗ більше застосовуються до великих корпорацій, проте застосування МСФЗ до малих підприємств потребує комплексного аналізу для визначення їхніх наслідків, переваг та викликів [11, с. 18].

Обґрунтування необхідності впровадження МСФЗ у малому бізнесі можна розглядати з декількох позицій. По-перше, глобалізація ринків і посилення інтеграції економічних систем означає, що навіть малі підприємства тепер є частиною більшої економічної екосистеми. Такі підприємства часто беруть участь у транскордонних операціях, залучають міжнародні інвестиції або беруть участь у міжнародних ланцюгах поставок.

Застосування стандартизованої системи бухгалтерського обліку, такої як МСФЗ, полегшує спілкування з міжнародними партнерами, інвесторами та фінансовими установами. Єдина фінансова звітність дає змогу зменшити витрати та труднощі, пов'язані з інтерпретацією різних національних стандартів бухгалтерського обліку, а отже, підвищити інвестиційну привабливість малих підприємств для іноземних інвесторів та партнерів (рис. 1).

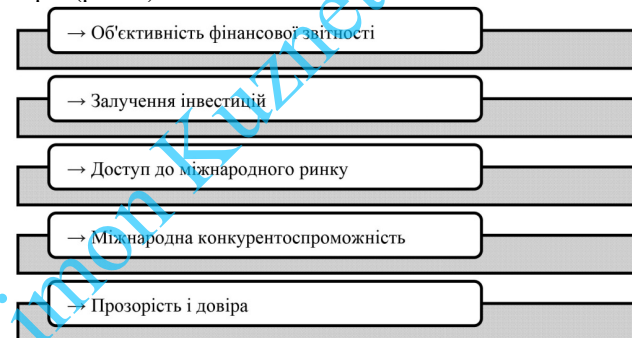

Рис. 1. Необхідність впровадження МСФЗ у малому бізнесі (власна розробка авторів)

Впровадження МСФЗ підвищує довіру до фінансової звітності та її достовірність. Малий бізнес, якому складно досягти довіри та надійності в розумінні різних сторін, може використати переваги прозорості та точності, яких вимагають МСФЗ. Завдяки дотриманню міжнародно визнаних стандартів такі підприємства можуть потенційно розширити свій доступ до капіталу,

оскільки кредитори та інвестори часто розглядають фінансову звітність, складену відповідно до МСФЗ, як ознаку вищої якості та надійності. Це може мати вирішальне значення для малих підприємств, які планують розширити або масштабувати свою діяльність і для яких доступ до фінансування є важливим фактором розвитку [12, с. 55].

Перевагами впровадження МСФЗ для малого бізнесу є численні фактори. Поряд з покращенням доступу до міжнародного капіталу МСФЗ також дає змогу спростити процес підготовки фінансової звітності для підприємств, що працюють у декількох юрисдикціях. Єдина система МСФЗ дає змогу спростити облікові процеси, зменшити витрати на дотримання вимог і знизити ризик помилок і неузгодженостей, замість того, щоб дотримуватися численних місцевих стандартів бухгалтерського обліку. До того ж для малих підприємств, які прагнуть розвиватися і потенційно вийти на ринок, завчасне прийняття МСФЗ полегшує перехід на нові стандарти, адже вони вже будуть знайомі зі стандартами, необхідними для великих підприємств.

Впровадження МСФЗ на малих підприємствах, не дивлячись на всі ці переваги, не позбавлене проблем і недоліків. Однією з головних проблем є комплексність і вартість, пов'язані з переходом на МСФЗ. Малим підприємствам зазвичай не вистачає фінансових та людських ресурсів, які можуть залучати великі корпорації для управління таким переходом. Витрати, пов'язані з навчанням персоналу, модернізацією систем бухгалтерського обліку та можливим запрошенням зовнішніх консультантів, можуть бути надто великими для малого бізнесу. Це фінансове навантаження може бути надзвичайно важким на початкових етапах впровадження, коли переваги можуть виявитися не відразу помітними [13].

До того ж перешкодою може стати і складність самих МСФЗ. Ці стандарти є комплексними та деталізованими, вимагають наявності ґрунтовних бухгалтерських знань та досвіду, що може бути поза межами можливостей бухгалтерських відділів малих підприємств. Така складність може призводити до помилок у застосуванні та неправильних інтерпретацій, що може спричинити фінансову звітність, яка не повністю відповідає стандартам або не зможе точно передати заплановану фінансову інформацію.

Досвід країн, які запровадили МСФЗ для малого бізнесу, дає змогу отримати важливе бачення як потенційних переваг, так і викликів, пов'язаних з таким переходом. Так, наприклад, в ЄС, який запровадив МСФЗ для компаній, акції яких зареєстровані на біржі, у 2005 р., відбулося поступове поширення МСФЗ на малі та середні підприємства (МСП). Такі держави, як Велика Британія, впровадили спрощені версії МСФЗ, відомі як МСФЗ для МСП, які адаптовані до потреб і спроможності малих підприємств. Цей підхід допоміг зменшити деякі проблеми, пов'язані зі складністю та витратами, і водночас використовувати переваги стандартизованої звітності.

У Південній Африці перехід на МСФЗ для МСП був порівняно успішним, оскільки надав малим підприємствам основу, яка підвищує фінансову прозорість і забезпечує зіставність звітності без складнощів, притаманних повноцінним МСФЗ. А втім, перехід потребував значної підтримки з боку професійних органі-

зацій та державних установ для забезпечення навчання та надання ресурсів малому бізнесу [14, с. 82].

У табл. 1 подано розгорнуте оцінювання ефективності впровадження МСФЗ на малих підприємствах.

Вона містить різні критерії для оцінювання переваг та проблем, пов'язаних з прийняттям МСФЗ у цьому контексті.

Таблиця 1 – Оцінка ефективності впровадження МСФЗ у малому бізнесі [14, 15]

№ з/п	Критерії	Особливості оцінювання
1	Фінансова прозорість	Покращена фінансова прозорість та порівнянність у міжнародному масштабі, що сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів.
2	Відповідність вимогам МСФЗ	Підвищення витрат на дотримання вимог через складність МСФЗ, що може бути занадто обтяжливим для малого бізнесу.
3	Доступ до капіталу	Легший доступ до міжнародних ринків капіталу завдяки стандартизованій звітності, що залучає більше інвесторів.
4	Навчання та експертиза	Необхідність у додатковому навчанні та експертизі з МСФЗ, що є проблемою для ресурсів малого бізнесу.
5	Якість фінансової звітності	Потенційне покращення якості та узгодженості фінансової звітності.
6	Адміністративне навантаження	Збільшення адміністративного навантаження, що вимагає значних змін в наявній практиці бухгалтерського обліку.
7	Конкурентна перевага	Потенційна конкурентна перевага завдяки підвищенню репутації та надійності.
8	Масштабованість	Проблеми з масштабуванням, оскільки МСФЗ можуть більше підходити для більших організацій з більш складними операціями.
9	Підвищення рівня взаєморозуміння зі стейкхолдерами	Покращення розуміння фінансової звітності зацікавленими сторонами, що сприяє прийняттю кращих рішень.
10	Адаптивність	Проблеми з адаптацією МСФЗ до специфічних потреб і обставин малого бізнесу.
11	Державна підтримка	Різні рівні державної підтримки та стимулів для впровадження МСФЗ на малих підприємствах.
12	Економічний вплив	Змішаний економічний вплив з потенційними вигодами в довгостроковій перспективі, але вищими короткостроковими витратами.
13	Відповідність нормативним вимогам	Покращена відповідність міжнародним нормам, що потенційно знижує ризики штрафних санкцій.
14	Розподіл ресурсів	Необхідність виділення значних ресурсів для переходу на МСФЗ, що впливає на інші бізнес-операції.
15	Тиск з боку ключових стейкхолдерів	Посилення тиску з боку зацікавлених сторін (інвесторів, банків) стосовно переходу на МСФЗ для підвищення фінансової прозорості.
16	Терміни впровадження	Тривалий термін впровадження через необхідність ретельного вивчення та планування переходу.

Впровадження МСФЗ на малих підприємствах викликає значний інтерес у наукових дослідженнях у сфері бухгалтерського обліку та фінансів. Метою цієї статті є оцінювання ефективності впровадження МСФЗ на малих підприємствах, зосередження уваги на конкретних критеріях та методах оцінки, порівняльний аналіз фінансових показників до та після впровадження МСФЗ, а також подальший вплив на прозорість та достовірність фінансової звітності. Крім того, в цій статті буде розглянуто, як МСФЗ впливають на процеси прийняття управлінських рішень на малих підприємствах [15, с. 114].

Для оцінювання ефективності впровадження МСФЗ на малих підприємствах можна застосовувати кілька критеріїв, зокрема витрати на дотримання вимог, зміни у фінансових показниках, підвищення фінансової прозорості та загальний вплив на процес прийняття управлінських рішень. Методи оцінювання зазвичай передбачають як якісний, так і кількісний аналіз. Якісні методи передбачають опитування та інтерв'ю з фінансовими менеджерами та аудиторами, тоді як кількісні методи передбачають статистичний аналіз фінансових даних до і після переходу на МСФЗ.

Одним з основних критеріїв оцінювання ефективності впровадження МСФЗ є фінансові результати діяльності малих підприємств. Для цього необхідно провести порівняльний аналіз ключових фінансових

показників, таких як прибуток, чистий прибуток, рентабельність активів (ROA) та коефіцієнт власного капіталу, до і після переходу на МСФЗ. Аналіз цих показників дає змогу виявити будь-які значні зміни, які можуть бути пов'язані з новими стандартами бухгалтерського обліку. Наприклад, покращення показників прибутковості або використання активів може свідчити про покращення фінансових результатів завдяки точнішій та повнішій фінансовій звітності [16, с. 211].

Для проведення такого порівняльного аналізу збирається фінансова звітність репрезентативної вибірки малих підприємств за період, що охоплює кілька років до і після впровадження МСФЗ. Потім ці фінансові звіти стандартизуються для забезпечення послідовності в інтерпретації даних. Статистичні тести, такі як парні *t*-тести або регресійний аналіз, застосовуються для виявлення будь-яких значних відмінностей у показниках фінансової діяльності. Результати надають практичні докази того, чи призвело впровадження МСФЗ до вимірного покращення фінансового стану малих підприємств.

Іншим важливим критерієм є вплив МСФЗ на прозорість і надійність фінансової звітності. МСФЗ спрямовані на підвищення рівня порівнянності та узгодженості фінансової звітності в різних юрисдикціях і компаніях різного розміру. Щоб оцінити це, аналітики

вивчають, наскільки фінансова звітність підготовлена відповідно до МСФЗ, забезпечує чітке і точне подання фінансового стану та результатів діяльності компанії. Це може передбачати аналіз якості розкриття інформації, послідовності облікової політики та ступеня дотримання керівних принципів МСФЗ.

Підвищення прозорості, ймовірно, призведе до зростання довіри з боку стейкхолдерів, зокрема інвесторів, кредиторів і регуляторних органів. Опитування та інтерв'ю з цими стейкхолдерами можуть дати розуміння їхнього сприйняття надійності та прозорості фінансової звітності після впровадження МСФЗ. Також можна провести емпіричні дослідження для вивчення взаємозв'язку між переходом на МСФЗ і реакцією ринку, наприклад, зміною цін на акції або кредитних рейтингів, які слугують індикаторами сприйняття прозорості та надійності [17, с. 22].

Вплив МСФЗ на прийняття управлінських рішень – ще один важливий аспект, який слід враховувати. МСФЗ забезпечує детальнішу та стандартизовану основу для фінансової звітності, яка може по-різному впливати на управлінські рішення. Наприклад, підвищена деталізація та точність фінансових даних відповідно до МСФЗ може покращити процеси бюджетного планування, оцінювання результатів діяльності та стратегічного планування. Менеджерам може стати легше порівнювати свої показники з галузевими стандартами та показниками конкурентів, що сприятиме прийняттю обґрунтованих та ефективних рішень. Впровадження МСФЗ у малому бізнесі також включає в себе аналіз витрат і вигод.

Незважаючи на те, що МСФЗ можуть забезпечити значні переваги з погляду покращення фінансової звітності та прийняття рішень, вони також потребують витрат, пов'язаних з навчанням, модернізацією систем та постійним дотриманням вимог [18]. Ефективне оцінювання вимагає порівняння цих витрат з вигодами, щоб визначити загальний вплив впровадження МСФЗ. Опитування та інтерв'ю з фінансовими менеджерами можуть забезпечити дані про понесені витрати, тоді як фінансові показники та переваги прозорості можна кількісно оцінити за допомогою вищезгаданого порівняльного аналізу та опитувань зацікавлених сторін.

Щоб оцінити цей вплив, аналітики можуть проводити тематичні дослідження та інтерв'ю з керівниками малих підприємств, які перейшли на МСФЗ. Такі якісні методи допомагають зрозуміти, як наявність точнішої

та повнішої фінансової інформації впливає на управлінську поведінку та процеси прийняття рішень. Дослідники також можуть проаналізувати будь-які зміни в ключових управлінських рішеннях, таких як капітальні інвестиції, вибір джерел фінансування та розподіл ресурсів, що відбулися після переходу на МСФЗ.

ВИСНОВКИ

Отже, впровадження МСФЗ на малих підприємствах пов'язане з низкою можливостей та викликів. Потреба у стандартизованій фінансовій звітності в умовах глобалізації економіки обґрунтовує прийняття МСФЗ, оскільки вони підвищують прозорість, зрозумілість і достовірність фінансової звітності, тим самим сприяючи кращому доступу до капіталу і можливостям для зростання.

Втім, складність і витрати, пов'язані з впровадженням МСФЗ, є значними перешкодами, які потребують детального аналізу та індивідуальних рішень. Досвід різних країн свідчить про важливість застосування гнучкого та сприятливого підходу до впровадження МСФЗ, який гарантує, що малий бізнес зможе ефективно перейти на нові стандарти без надмірного фінансового навантаження. Завдяки стратегічному плануванню, належному навчанню та механізмам підтримки можна реалізувати потенційні переваги МСФЗ для малих підприємств, сприяючи їхньому зростанню та інтеграції у світову економіку.

Впровадження МСФЗ на малих підприємствах є складним процесом, який потребує ретельного оцінювання за різними параметрами. Застосування якісних та кількісних методів дає змогу комплексно оцінити ефективність переходу на МСФЗ. Порівняльний аналіз фінансових показників до і після впровадження МСФЗ дає змогу отримати емпіричні докази його впливу на фінансові результати.

Підвищення прозорості та надійності фінансової звітності можна оцінити через сприйняття зацікавленими сторонами та реакцію ринку, тоді як вплив на прийняття управлінських рішень можна дослідити за допомогою якісних практичних досліджень та інтерв'ю. В остаточному результаті оцінка повинна збалансувати переваги поліпшення фінансової звітності та прийняття рішень з витратами на дотримання вимог, щоб визначити загальну ефективність МСФЗ для малого бізнесу.

Список використаних джерел

1. Яременко Л.М., Пономаренко Я.А. Сучасні тенденції впровадження управлінського обліку із застосуванням міжнародного досвіду. *Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 2 (88). С. 144-148. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2019-2\(88\)-144-148](https://doi.org/10.26642/jen-2019-2(88)-144-148)
2. Вакульчик О.М., Сабарська Є.В. Використання міжнародних стандартів фінансової звітності суб'єктами малого бізнесу в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 1 (18). С. 279-287.
3. Завитий О., Роздимаха С. Напрями впровадження фінансової звітності за міжнародними стандартами. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. № 2. С. 33-41. URL: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.02.033>
4. Поліщук О., Білоус В. Використання МСФЗ суб'єктами малого бізнесу: особливості впровадження та проблемні аспекти. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2024. № 326(1). С. 267-273. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-42>
5. Лінгур Л.М., Мартинюк О.А., Єсіна О.Г. Впровадження стандартів якості в управління підприємствами малого та середнього бізнесу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*. 2023. № 1 (107). С. 12-18. URL: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-1-2>
6. Приймак С., Дадак В. Дослідження аспектів зближення бухгалтерського обліку і фінансової звітності вітчизняних компаній до міжнародних стандартів і вимог. *Наукові перспективи*. 2022. № 11 (29). С. 211 – 221. URL:

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-11\(29\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-11(29))

7. Ільїна А.О. Роль прямих іноземних інвестицій в інноваційному розвитку економіки України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 5. С. 99-104. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2013/24.pdf (дата звернення: 13.06.2024)

8. Гевлич Л.Л., Калачик А.В. Міжнародний стандарт фінансової звітності для українських малих підприємств: необхідність та доцільність. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 39. С. 380-385. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastructure39-63>

9. Терещенко С.І., Петухов А.Ю. Впровадження системи оперативного бюджетування на підприємствах середнього бізнесу. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 30. С. 78-81. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.12>

10. Шепель Т.П. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні на основі впровадження МСФЗ: проблеми і перспективи. *Облік і фінанси*. 2021. № 1 (91). С. 36-43. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-1\(91\)-36-43](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-1(91)-36-43)

11. Дубинська О.С. Дослідження причин виникнення кризових явищ у виробничо- організаційній системі підприємства. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку*. 2009. № 1. С. 15-15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2013/24.pdf

12. Бойко Р.В., Воронко Р.М. Формування та подання фінансової звітності у форматі XBRL: стан, проблеми та перспективи впровадження в Україні. *Вісник ЛТЕУ. Серія: Економічні науки*. 2020. № 61. С. 51-56. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2020-61-07>

13. Мельниченко С. Г. Аналіз стратегічного менеджменту та його вплив на успішність організацій. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/19/16>

14. Кулик В.А., Левченко З.М., Єрмолаєва М.В. Таксономія фінансової звітності за міжнародними стандартами. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2021. № 41. С. 81-84. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-41-15>

15. Бобро Н.С. Систематизація процесів управління на сучасному етапі трансформації економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. № 7. 2024. С. 112-116. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.7.112>

16. Богасьорова Л.М., Мельниченко С.Г., Маркелюк А.В. Просторово-часова динаміка якісних змін ефективності виробництва сільськогосподарських культур на підприємствах України у 2015 та 2019 роках. *Європейський науковий журнал економіки та фінансових інновацій*. 2020. № 6. С. 205-216. URL: <https://doi.org/10.32750/2020-0219>

17. Коваль М. І., Цімошинська О. В. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні в контексті його гармонізації з нормативами Європейського Союзу (ЄС). *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2021. № 1 (60). С. 18-24. URL: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/60-3>

18. Міжнародні стандарти фінансової звітності. 2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

References

1. Yaremenko L.M., Ponomarenko Ya.A. Modern trends in the implementation of management accounting using international experience. *Visnyk ZhDTU: Economics, Management and Administration*. 2019. No. 2 (88). pp. 144-148. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2019-2\(88\)-144-148](https://doi.org/10.26642/jen-2019-2(88)-144-148) (In Ukrainian).

2. Vakulchuk O.M., Sabarska Ye.V. The use of international financial reporting standards by small businesses in Ukraine. *Eastern Europe: Economics, Business and Management*. 2019. No. 1 (18). pp. 279-287. (In Ukrainian).

3. Zavytii O., Rozdymakha S. Directions for the implementation of financial reporting according to international standards. *Institute of Accounting, Control and Analysis in the Globalization Conditions*. 2020. No. 2. pp. 33-41. URL: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.02.033> (In Ukrainian).

4. Polishchuk O., Bilous V. The use of IFRS by small businesses: Implementation features and problematic aspects. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. No. 326(1). pp. 267-273. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-42> (In Ukrainian).

5. Lingur L.M., Martyniuk O.A., Yesina O.H. Implementation of quality standards in the management of small and medium-sized enterprises. *Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series: Economic Sciences*. 2023. No. 1 (107). pp. 12-18. URL: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-1-2> (In Ukrainian).

6. Pryimak S., Dadak V. Research on aspects of the convergence of accounting and financial reporting of domestic companies to international standards and requirements. *Scientific Perspectives*. 2022. No. 11(29). pp. 211-221. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-11\(29\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-11(29)) (In Ukrainian).

7. Ільїна А.О. The role of foreign direct investment in the innovative development of Ukraine's economy. *Investment: Practice and Experience*. 2013. No. 5. pp. 99-104. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2013/24.pdf (In Ukrainian).

8. Hevlych L.L., Kalachyk A.V. International financial reporting standards for Ukrainian small enterprises: necessity and feasibility. *Market Infrastructure*. 2020. No. 39. pp. 380-385. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastructure39-63> (In Ukrainian).

9. Tereshchenko S.I., Pietukhov A.Yu. Implementation of an operational budgeting system in medium-sized enterprises. *Entrepreneurship and Innovation*. 2024. No. 30. pp. 78-81. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.12> (In Ukrainian).

10. Shepel T.P. Development of accounting in Ukraine based on the implementation of IFRS: Problems and prospects. *Accounting and Finance*. 2021. No. 1 (91). pp. 36-43. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-1\(91\)-36-43](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-1(91)-36-43) (In Ukrainian).

11. Dubynska O.S. Research on the causes of crises in the production and organizational system of the enterprise. *Strategy and Mechanisms of Industrial Development Regulation*. 2009. No. 1. pp. 15-15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2013/24.pdf (accessed on 12.06.2024) (In Ukrainian).

12. Boiko R.V., Voronko R.M. Formation and presentation of financial statements in XBRL format: Current state, problems, and prospects for implementation in Ukraine. *Bulletin of Lviv University of Trade and Economics. Series: Economic Sciences*. 2020. No. 61. pp. 51-56. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2020-61-07> (In Ukrainian).

13. Melnychenko S.H. Analysis of strategic management and its impact on the success of organizations. *Achievements in Economics: Perspectives and Innovations*. 2024. No. 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/19/16> (In Ukrainian).

14. Kulyk V.A., Levchenko Z.M., Yermolaieva M.V. Taxonomy of financial reporting according to international standards. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Economic Sciences*. 2021. No. 41. pp. 81-84. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-41-15>. (In Ukrainian).

15. Bobro N.S. Systematization of management processes at the modern stage of economic transformation. *Investment: Practice and Experience*. 2024. No. 7. pp. 112-116. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.7.112>. (In Ukrainian).

16. Bohadiorova L.M., Melnychenko S.H., Markeliuk A.V. Spatial-temporal dynamics of qualitative changes in the efficiency of agricultural production in Ukrainian enterprises in 2015 and 2019. *European Scientific Journal of Economics and Financial Innovations*. 2020. No. 6. pp. 205-216. URL: <https://doi.org/10.32750/2020-0219> (In Ukrainian).

17. Koval M.I., Tsimoshynska O.V. State regulation of accounting and financial reporting in Ukraine in the context of its harmonization with European Union (EU) standards. *Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Economic Sciences*. 2021. No. 1 (60). pp. 18-24. URL: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/60-3>. (In Ukrainian).

18. International Financial Reporting Standards. 2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

Iryna DUTCHAK

PhD in Economics, Associate Professor of department, Ivan Franko National University of Lviv

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8069-7236>

e-mail: iryndutchak@lmu.edu.ua

Viktoriia SAMOILENKO

PhD in Economics, Associate Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4702-7193>

e-mail: svita4448@gmail.com

Yaroslav SHEVERIA

PhD in Economics, Associate Professor of department, Uzhgorod National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6341-8533>

e-mail: yaroslav.sheverya@uzhnu.edu.ua

ANALYSIS OF THE EFFECTIVENESS OF IMPLEMENTING INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS IN SMALL BUSINESS

Introduction. The implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS) in small businesses is attracting significant attention as a means of enhancing financial transparency and improving comparability in global markets. This paper examines the effectiveness of implementing IFRS in small enterprises, specifically the potential benefits and challenges they face in this regard. The importance of unified financial reporting standards in strengthening investor confidence and facilitating cross-border economic activities, which are gaining increasing importance in this process, is emphasized.

The purpose of the paper is to analyze whether the transition of small businesses to IFRS leads to improved quality of financial reporting, increased access to capital, and growth in operational efficiency, while considering the associated costs and challenges.

Results. The results indicate that while the implementation of IFRS requires significant initial costs, including training and system upgrades, the long-term benefits generally outweigh these costs. Small businesses that have adopted IFRS produce more accurate and reliable financial reports, which in turn attract potential investors and improve creditworthiness. Standardized reporting practices reduce the risk of financial discrepancies and errors, contributing to increased accountability and transparency.

Conclusions. The findings of the study indicate that the effective implementation of IFRS in small enterprises depends on appropriate support and resources, including access to IFRS training and consulting services. Despite existing obstacles, the overall impact on the quality of financial reporting and business growth is positive. The study highlights the need for ongoing support from regulatory bodies to facilitate the transition to IFRS and alleviate the burden on small enterprises.

Prospects for further research involve studying the sectoral impact of IFRS implementation on small businesses, as different sectors may experience varying levels of benefits and challenges from IFRS adoption. Long-term studies will provide more information on the enduring impact of the transition to IFRS on the sustainability and growth of small businesses.

Keywords: impact of IFRS on SMEs, adaptation of regulatory requirements, financial transparency, comparative financial analysis, strategic planning in accounting